సాక్షి సూర్యాపేట

మంగళవారం । 27 । మే । 2025

సమస్యలు పట్టించుకునే వారే..

రాష్ట్రంలో రైతుల సమస్యలు పట్టించుకునే వారే కరువయ్యారని మాజీ మంత్రి జగదీశ్ రెడ్డి ఆరోపించారు. - 8లో

పీఏసీఎస్ చైర్మన్‌ను తొలగించాలి

రాయినిగూడెం పీఏసీఎస్ చైర్మన్‌ను పదవి నుంచి తొలగించాలని రైతులు సోమవారం ధర్నా నిర్వహించారు. - 8లో

గరిష్ఠం/కనిష్ఠం 35°/25°

వాతావరణం

మేఘావృతమై ఉంటుంది. ఉరుములతో కూడిన వర్షం కురిసే అవకాశం ఉంది.

న్యూస్‌రీల్

అణగారిన వర్గాలకు చదువును దూరం చేసే కుట్ర

సూర్యాపేట : అణగారిన వర్గాలకు చదువును దూరం చేసే కుట్రలో భాగమే గురుకులాలను రద్దు చేయడం అని పీడీఎస్ యూ రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు ఎర్ర అఖిల్ కుమార్ ఆరోపించారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 12 ఇంటర్ సాంఘిక సంక్షేమ గురుకుల కళాశాలల మూసివేతను విరమించుకోవాలని కోరుతూ సోమవారం పీడీఎస్‌యూ పిలుపుమేరకు జిల్లా కమిటీ ఆధ్వర్యంలో సూర్యాపేటలో నిర్వహించిన సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడారు. 1985 నుంచి ఇంగ్లిష్ మీడియంలో దళిత విద్యార్థులకు విద్యను అందిస్తూ ఎన్నో అవకాశాలు కల్పిస్తున్న ఈ గురుకుల కళాశాలలను మూసివేడం దారుణమన్నారు. కార్యక్రమంలో సూరం విజయ్, వినయ్, వివేక్, సన్నీ, సాయి, మాతంగి విజయ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నాలుగో తరగతి ఉద్యోగులుగా గుర్తించాలి

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న ఏఐటీయూసీ జిల్లా అధ్యక్షుడు జడ శ్రీనివాస్

హుజూర్‌నగర్ : సివిల్ సప్లయ్ హమాలీ కార్మికులను ప్రభుత్వం నాలుగో తరగతి ఉద్యోగులుగా గుర్తించాలని ఏఐటీయూసీ జిల్లా అధ్యక్షుడు జడ శ్రీనివాస్ కోరారు. సోమవారం హుజూర్‌నగర్ పట్టణంలోని మార్కెట్‌లో నిర్వహించిన సివిల్ సప్లయ్ హమాలీ కార్మికుల (ఏఐటీయూసీ) యూనియన్ సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడారు. హమాలీకార్మికులకు నెలకు రూ.26 వేల వేతనం ఇవ్వాలన్నారు. ఈఎస్ఐ, పీఎఫ్ అమలు చేసి, ప్రమాద బీమా నష్టపరిహారం రూ.10 లక్షలు ఇవ్వాలని, 60 ఏళ్లు దాటిన ప్రతి కార్మికుడికి రూ. 5 వేల పింఛన్ సౌకర్యం కల్పించాలన్నారు. కార్యక్రమంలో జి .మల్లయ్య, బి. రామ్మూర్తి, బి .సైదులు, పి. వెంకన్న, జె. మల్లయ్య, పి .గోపి, బాలాజీ, భిక్షం, వెంకన్న, కృష్ణ, వీరేశం శివ పాల్గొన్నారు.

బాలకార్మిక వ్యవస్థ నిర్మూలనకు పోరాడాలి

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న రాష్ట్ర విద్యా కమిషన్ సభ్యుడు వెంకట్‌రెడ్డి

నూతనకల్: బాలకార్మిక వ్యవస్థ నిర్మూలనకు ప్రతి ఒక్కరూ అలుపెరగని పోరాటం చేయాలని రాష్ట్ర విద్యా కమిషన్ సభ్యుడు, ఎంవీ ఫౌండేషన్ జాతీయ కో ఆర్డినేటర్ ఆర్. వెంకట్‌రెడ్డి పిలుపునిచ్చారు. సోమవారం నూతనకల్ మండల కేంద్రంలో నిర్వహించిన ఎంవీ ఫౌండేషన్ సామాజిక కార్యకర్తల ఆత్మీయ సమ్మేళనంలో ఆయన మాట్లాడారు. బాలకార్మిక వ్యవస్థ నిర్మూలనకు అనేక చైతన్య కార్యక్రమాలు నిర్వహించారని గుర్తు చేశారు. కార్యక్రమంలో ఎంవీ ఫౌండేషన్ మండల మాజీ కో ఆర్డినేటర్ రామచంద్రయ్య, చిప్పలపెల్లి రవి, విజయ్‌కుమార్, దండా సురేందర్‌రెడ్డి, సూరారపు వెంకన్న, దామోదర్‌నాయక్, అంజయ్య, చైతన్య, భారతమ్మ, రజీనా పాల్గొన్నారు.

రైతన్న సాగుబాట

రోహిణి కార్తె రాకతో వ్యవసాయ పనులు ప్రారంభం

ట్రాక్టర్ సాయంతో పత్తి కట్టెను తొలగిస్తున్న రైతులు

- దుక్కులు దున్నకం, విత్తనాల కొనుగోలులో బిజీ బిజీ
- ఈసారి ముందే పలకరించనున్న నైరుతితో కర్షకుల్లో హర్షం
- ఈసారి సాగు అంచనా 6.17 లక్షల ఎకరాలు

భానుపురి (సూర్యాపేట): వానాకాలం పంటల సాగుకు రైతులు సన్నద్ధమవుతున్నారు. రోహిణి కార్తె ఆదివారం ప్రారంభం కావడంతో దుక్కులు దున్నడం, విత్తనాల కొనుగోలు పనుల్లో బిజీ బిజీగా మారారు. నైరుతి రుతు పవనాలు రెండు, మూడు రోజుల్లో రానుండడంతో ఈలోగా పత్తి పంట సాగుకు భూములను సిద్ధం చేసుకునే పనిలో పడ్డారు. ఈ సంవత్సరం 6.17 లక్షల ఎకరాల్లో వివిధ పంటలు సాగు అవుతాయని జిల్లా వ్యవసాయ శాఖ ఇప్పటికే అంచనా వేసింది.

రోహిణి కార్తె ప్రారంభం..

సూర్యాపేట జిల్లా వ్యాప్తంగా వరి సాగు అధికంగా ఉంటుంది. ఆ తర్వాత పత్తిని రైతులు సాగు చేస్తుంటారు. మెట్ట పంటల సాగు కోసం ఈ రోహిణి కార్తెనుంచి పనులను మొదలు పెడుతుంటారు. ఆదివారం రోహిణికార్తె ప్రారంభం కావడంతో ఒకటి రెండు రోజులుగా రైతులు వ్యవసాయ పనులను మొదలుపెట్టారు. పత్తి కట్టెను ఏరడం, తగులబెట్టడం, చెత్తాచెదారం తొలగించే పనులను ముమ్మరం చేశారు. ఈ ఏడాది నైరుతి రుతుపవనాలు ముందుగానే రానుండడంతో రైతులు హర్షం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈ మేరకు మరో వర్షం పడితే పత్తి విత్తనాలు విత్తుకునేందుకు వీలుగా తమ భూములను సిద్ధం చేస్తున్నారు. ఇక వరి సాగు చేసే రైతులు సైతం నార్లు పోసుకునేందుకుగాను ఏర్పాట్లు చేసుకుంటున్నారు. వరి పొలాల్లో ఎలుగడ్డ దున్నుకొని జీలుగ విత్తనాల సాగుకు సిద్ధమవుతున్నారు.

ఓవైపు కొనుగోళ్లు.. మరోవైపు తనిఖీలు..

పది రోజుల్లో పత్తి విత్తనాలను విత్తుకునే అవకాశం ఉంది. ఇప్పటికే కొందరు రైతులు విత్తనాలను కొనుగోలు చేసేందుకు దుకాణాలకు పరుగులు తీస్తున్నారు. స్థానికంగా కొనుగోలు చేయడంతో పాటు ఏపీలోని నందిగామ తదితర ప్రాంతాలకు వెళ్తున్నారు. రైతులు నకిలీ విత్తనాల బారిన పడకుండా జిల్లా వ్యవసాయ శాఖ చర్యలు ముమ్మరం చేసింది. విత్తనాల కొరత లేకుండా చూడడం తోపాటు వ్యవసాయ, పోలీస్, రెవెన్యూ శాఖల సమన్వయంతో విత్తన దుకాణాల్లో తనిఖీలు నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ తనిఖీలు వరి సాగు అయ్యేవరకు ఇలాగే కొనసాగాలని రైతులు కోరుతున్నారు.

వానాకాలం సాగు అంచనా..	
పంట	ఎకరాలలో
వరి	4,85,125
పత్తి	91,000
మొక్కజొన్న	45
కంది	2650
పెసర	2700
వేరుశనగ	400
చెరుకు	60
మిర్చి	15,150
ఆయిల్‌పాం	4,000
ఇతర పంటలు	150
పండ్లు, కూరగాయలు	16,200
మొత్తం	6,17,480

ఎరువుల అంచనా (మెట్రిక్ టన్నుల్లో)	అవసరం	నిల్వ
యూరియా	60,731	15,680
డీఏపీ	14,580	855
ఎంఓపీ	9560	484
కాంప్లెక్స్	45,247	8,377
ఎస్ఎస్‌పీ	5,275	532

విత్తనాల కొరత లేకుండా చూడాలి

వానకాలం సీజన్ ప్రారంభమైంది. రైతులంతా పంటల సాగు కోసం సిద్ధమవుతున్నారు. పత్తి విత్తనాల కొనుగోలుకు వెళ్తున్నారు. అధికారులు పత్తి , వరి విత్తనాల కొరత లేకుండా చూడాలి.రైతులు నకిలీ విత్తనాల బారిన పడకుండా అధికారులు చూడాలి.

– గడ్డం అంజయ్య, రైతు

ఎలాంటి ఇబ్బందులు లేకుండా చర్యలు

జిల్లాలో ఈ వానకాలం సీజన్‌లో 6.17 లక్షల ఎకరాల్లో వివిధ పంటలు సాగుతాయని అంచనా వేస్తున్నాం. ఏ పంట ఎంత విస్తీర్ణంలో సాగువుతుంది. ఎన్ని విత్తనాలు అవసరమో ఇప్పటికే అంచనా వేశాం. రైతులకు ఎలాంటి ఇబ్బందులు ఉండవు. ఎరువులు, విత్తనాల కొరత లేకుండా అందిస్తాం. నకిలీ విత్తనాలను గుర్తించేందుకు చర్యలు చేపడుతున్నాం. రైతులు మంచి వర్షాలు పడిన తర్వాతనే విత్తనాలను విత్తుకోవాలి.

–శ్రీధర్ రెడ్డి, జిల్లా వ్యవసాయ శాఖ అధికారి

సేవాదృక్పథంతో విధులు నిర్వహించాలి

- కలెక్టర్ తేజస్ నంద్‌లాల్ పవార్

సర్వేశిక్షణ కిట్లు అందిస్తున్న కలెక్టర్ తేజస్ నంద్‌లాల్ పవార్, పక్కన అదనపు కలెక్టర్

భానుపురి (సూర్యాపేట) : లైసెన్స్‌డ్ సర్వేయర్లు సేవాదృక్పథంతో విధులు నిర్వహించాలని కలెక్టర్ తేజస్ నంద్‌లాల్ పవార్ సూచించారు. సోమవారం సూర్యాపేట కలెక్టరేట్‌లో అదనపు కలెక్టర్ పి.రాంబాబుతో కలిసి లైసెన్స్‌డ్ సర్వేయర్ల శిక్షణ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించి మాట్లాడారు. ప్రస్తుతం ఉన్న భూముల సర్వే నిజాం కాలం నాటిదని, ఆ సర్వే సహాయంతో లైసెన్స్‌డ్ సర్వేయర్లు అప్డేట్ చేసుకుంటూ కచ్చితమైన మ్యాప్ ఇవ్వాలని సూచించారు. ప్రభుత్వం ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకంగా భూభారతి చట్టం రూపొందించిందని, దీని అమలులో భాగంగా రిజిస్ట్రేషన్ చేసేటప్పుడు భూముల మ్యాప్ పాస్‌బుక్‌లో ప్రింట్ ఇవ్వడానికి భూములను సర్వే చేసేందుకు సర్వేయర్ల నుంచి దరఖాస్తులు ఆన్‌లైన్ ద్వారా స్వీకరించామన్నారు. జిల్లాలో మొదటి విడత కింద 235 మంది అభ్యర్థులకు మే 26 నుంచి జూలై 26 వరకు శిక్షణ ఇవ్వనున్నట్లు తెలిపారు.

న్యాయబద్ధంగా పరిష్కరించాలి

అభ్యర్థులంతా భూసమస్యలను న్యాయబద్ధంగా పరిష్కరిస్తూ రైతులతో మంచిగా మెలగాలని కలెక్టర్ సూచించారు. భూములను ఎప్పటికప్పుడు పర్యవేక్షిస్తూ, ఎలాంటి గెట్టు తగాదాలు లేకుండా, హద్దులను కాపాడడంతోపాటు సర్వేయర్ల కొరత తీర్చేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భూ భారతి స్కీం ప్రారంభించిందని తెలిపారు. 235 మందికి ట్రెనింగ్ ఇచ్చి, ఎగ్జామ్ పెట్టి పాసైన వారికి సర్టిఫికెట్ ఇవ్వనున్నట్లు చెప్పారు. అనంతరం సంబంధిత శిక్షణ కిట్లను అభ్యర్థులకు పంపిణీ చేశారు. ఈకార్యక్రమంలో ఏడీ ఎస్ఎల్ఆర్ శ్రీనివాసరెడ్డి, డిప్యూటీ ఇన్‌స్పెక్టర్ చంద్రశేఖర్, ప్రకాష్, సర్వేయర్లు శ్రీనివాస్, శ్యామ్, సమీర్, అలెన్ జోసెస్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

రాష్ట్ర అవతరణ దినోత్సవానికి ఏర్పాట్లు చేయాలి

ప్రజావాణిలో అర్జీలు స్వీకరిస్తున్న కలెక్టర్ తేజస్ నంద్‌లాల్ పవార్

భానుపురి (సూర్యాపేట) : తెలంగాణ అవతరణ దినోత్సవాన్ని ఘనంగా నిర్వహించేందుకు శాఖల వారీగా ఏర్పాట్లు చేయాలని కలెక్టర్ తేజస్ నంద్ లాల్ పవార్ సూచించారు. సోమవారం సూర్యాపేట కలెక్టరేట్‌లో నిర్వహించిన ప్రజావాణిలో ప్రజల నుంచి దరఖాస్తులు స్వీకరించి మాట్లాడారు. ప్రజావాణిలో వచ్చే ప్రతి దరఖాస్తుకు కచ్చితమైన సమాధానం తెలియజేయాలని ఆదేశించారు. రాజీవ్ యువ వికాసంపై సూచనలను అనుసరించి జిల్లాస్థాయి కమిటీ సమావేశాలు నిర్వహించాలన్నారు. మండలాలకు కేటాయించిన ప్రత్యేకాధికారులు క్షేత్రస్థాయిలో పరిశీలించి రోజువారీగా, వారం వారీగా, పక్షం రోజుల వారీగా నివేదికలు సిద్ధం చేయాలని ఆదేశించారు. వర్షాకాలం వస్తున్నందున స్వచ్ఛదనం -పచ్చదనంలో భాగంగా వనమహోత్సవంలో మొక్కలు నాటేందుకు ప్రణాళికలు సిద్ధం చేయాలని సూచించారు. ప్రజావాణిలో 79 దరఖాస్తులు వచ్చాయని, అర్జీలను పరిష్కారం కోసం అధికారులకు పంపినట్లు తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమంలో డీఆర్‌డీఓ వీవీ అప్పారావు, డీడబ్ల్యూ ఓ నరసింహారావు, సీపీఓ కిషన్, డీఈఓ అశోక్, సంక్షేమ అధికారులు శంకర్, దయానంద రాణి, శ్రీనివాస్ నాయక్, జగదీశ్వర్ రెడ్డి, పరిపాలన అధికారి సుదర్శన్ రెడ్డి, సూపరింటెండెంట్లు శ్రీనివాసరాజు, శ్రీలత రెడ్డి, వినోద్‌కుమార్, అధికారులు పాల్గొన్నారు.

కొత్త రేషన్‌కార్డులు1,238 మంజూరు

- రేషన్ దరఖాస్తులకు మోక్షం
- కొత్తగా చేర్చిన యూనిట్లు 11,752
- వచ్చేనెల 1నుంచి కొత్త లబ్ధిదారులకు బియ్యం పంపిణీ

చిలుకూరు: రేషన్ దరఖాస్తులకు ఎట్టకేలకు మోక్షం కలుగుతోంది. ఈ నెలలో జిల్లా వ్యాప్తంగా కొత్త రేషన్‌కార్డులు 1,238 మంజూరయ్యాయి. నూతనంగా 11,752 మంది కుటుంబ సభ్యుల పేర్లను పాత కార్డుల్లో చేర్చారు. కొత్త కార్డుదారులు వచ్చే నెల 1వ తేదీ నుంచి బియ్యం తీసుకోవచ్చని అధికారులు చెబుతున్నారు.

రేషన్‌కార్డుల జారీ సరళతరం

రేషన్‌కార్డుల జారీని ప్రభుత్వం సరళతరం చేసింది. దరఖాస్తు చేసుకుంటే నెల రోజుల వ్యవధిలో కార్డు మంజూరు చేస్తోంది. కుటుంబ సభ్యుల పేర్లు కూడా చక చకా చేర్చుతున్నారు. కార్డు రాలేదని, కుటుంబసభ్యుల పేర్లు చేర్చడం లేదని కార్యాలయాల చుట్టూ తిరిగి సమయం వృథా చేసుకోవద్దు. కొత్తగా దరఖాస్తు చేసుకునే వారు, పాత కార్డుల్లో పేరు ఉంటే నేరుగా తహసీల్దార్ కార్యాలయానికి వెళ్లి ఆ పేరు తొలగించుకోవాలి. నిబంధన ప్రకారం అర్హత కలిగిన కుటుంబాలకు కార్డులు జారీ అవుతున్నాయి. కొత్త రేషన్‌కార్డులు, కుటుంభ సభ్యుల పేర్లను చేర్పించే ప్రక్రియ నిరంతరంగా కొనసాగుతుంది. అర్హులైన లబ్ధిదారులు దరఖాస్తు చేసుకుంటే అధికారులు క్షేత్ర స్థాయిలో సర్వే చేసి వారు అర్హులో కాదో నిర్ణయిస్తారు.

రేషన్‌షాపులు	కొత్తగా మంజూరైన కార్డులు
610	1238
కొత్తగా చేర్చిన యూనిట్ల సంఖ్య	11,752
జిల్లాలో ఉన్న మొత్తంకార్డులు	3,26,057
మొత్తం యూనిట్లు	9,85,061

కార్డు మంజూరు నిరంతర ప్రక్రియ

కొత్త రేషన్‌కార్డుల మంజూరు నిరంతర ప్రక్రియ. పాత రేషన్‌కార్డులో పేర్లు లేకుంటే దరఖాస్తు చేసుకుంటే విచారణ చేసి వెంటనే కొత్త కార్డు మంజూరు చేస్తున్నాం. ఈ నెలలో నూతనంగా 1,238 రేషన్‌కార్డులు మంజూరు చేశాము.

- మోదుగు శ్రీనివాస్‌రెడ్డి, జిల్లా ఇన్‌చార్జి పౌరసరఫరాల అధికారి, సూర్యాపేట జిల్లా

ముంపు ముప్పు లేకుండా..

- సూర్యాపేట పట్టణంలోని లోతట్టు ప్రాంతాల్లో డ్రెయినేజీల్లో పూడికతీత
- రానున్న వర్షాకాలంలో వరద బారిన పడకుండా ప్రత్యేక ప్రణాళిక
- ఇటీవలే పనులు ప్రారంభించిన మున్సిపల్ యంత్రాంగం

సూర్యాపేట పట్టణంలోని నాలాలో వ్యర్థాలను తొలగిస్తున్న జేసీబీ

సూర్యాపేట అర్బన్ : రానున్న వర్షాకాలంలో సూర్యాపేట జిల్లా కేంద్రంలోని లోతట్టు ప్రాంతాలు నీట మునగకుండా మున్సిపల్ అధికారులు ముందస్తు చర్యలు చేపట్టారు. మున్సిపాలిటీ పరిధిలోని వివిధ వార్డుల్లో ఏటా వర్షాకాలంలో కొన్ని కాలనీలు ముంపునకు గురవుతూ ఉన్నాయి. దీంతో ప్రజలు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడడంతోపాటు భారీగా ఆస్తినష్టం జరుగుతోంది. ఇలాంటి పరిస్థితి వచ్చే వర్షాకాలంలో పునరావృతం కాకుండా ఆయా ప్రాంతాల్లో నాలాలు, మురుగు కాలువల్లో పూడిక తీయిస్తున్నారు.

సమస్య ఎక్కడెక్కడంటే..

సూర్యాపేట పట్టణంలో మానస నగర్, తాళ్లగడ్డ, సైనిక్‌పురి కాలనీ, జీకే గార్డెన్, తిరుమలనగర్ కాలనీలు వర్షాకాలంలో వరదలకు ముంపునకు గురవుతుంటాయి. భారీగా వరదలు వచ్చి ప్రతీసారి నీట మునుగుతుంటాయి. రాకపోకలు కూడా నిలిచిపోతుంటాయి. ఇళ్లలోకి నీరు చేరి రెండు మూడు రోజుల వరకు నిల్వ ఉంటాయి. కాల్వల్లో సాఫీగా వరద పారేలా అధికారులు ముందస్తు పూడికతీత పనులు చేపట్టారు. ముఖ్యంగా సూర్యాపేటలోని ఎస్‌వీ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ వెనుక నుంచి నల్లచెరువు వరకు, కొత్త 100 ఫీట్ల రోడ్డు నుంచి పుల్లారెడ్డి చెరువు వరకు, సద్దల చెరువు నుంచి వయా మెడికల్ కాలేజీ మీదుగా త్రివేణి ఫంక్షన్ హాల్ వరకు జేసీబీల సాయంతో చుట్టుపక్కల కంపచెట్లు తొలగిస్తూ.. పూడిక తీయించారు. తాళ్లగడ్డ 60 ఫీట్ల రోడ్డు, కొత్త బస్టాండ్, సైనిక్‌పురి కాలనీలో మురుగు కాలువల్లోనూ పూడిక తీయించారు.

నిరంతర పర్యవేక్షణ

వరదలతో కాలనీలు నీట మునగకుండా ప్రత్యేక బృందాలు ఏర్పాటు నిరంతర పర్యవేక్షణ చేయనున్నట్లు అధికారులు చెబుతున్నారు. ముంపు ప్రాంతాల్లో ప్రత్యేకంగా జేసీబీలు ఏర్పాటు చేసి నీటిని మళ్లించనున్నారు. గతేడాది అనుభవాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని జాగ్రత్తగా చర్యలు తీసుకుంటున్నారు.

ముంపు ప్రాంతాల వారు ఆందోళన చెందవద్దు

సూర్యాపేటలోని ముంపు ప్రాంతాలు నీటిలో మునగకుండా చర్యలు చేపట్టాం. ఇప్పటికే ముంపు ప్రాంతాల్లోని నాలాలు, మురుగు కాలువల్లో పూడిక తీయించాం. లోతట్టులో ఉన్న వివిధ కాలనీల్లోకి వరద నీరు రాకుండా నిరంతరం పర్యవేక్షిస్తూ జేసీబీల ద్వారా మళ్లిస్తాం. లోతట్టు ప్రాంతాల ప్రజలు ఆందోళన చెందాల్సిన అవసరం లేదు.

- తిరుమలయ్య, అసిస్టెంట్ ఇంజనీర్, సూర్యాపేట మున్సిపాలిటీ

వ్యర్థాలను నాలాల్లో వేయొద్దు

పట్టణవాసులు తమ ఇళ్లలోని వ్యర్థాలను మున్సిపల్ చెత్త ట్రాక్టర్లలోనే వేయాలి. కొందరు నాలాల్లో పడేస్తున్నారు. నాలాల్లో వ్యర్థాలను పడేయొద్దు. పడేసే వారిపై మున్సిపల్ అధికారులు చర్యలు తీసుకోవాలి.

- పాల్వాయి లక్ష్మణ్

నాలాల్లో పూడిక తీశారు

నాలాల్లోని వ్యర్థాలను మున్సిపల్ అధికారులు తొలగించారు. కానీ వర్షాకాలంలో నాలాలు పొంగిపొర్లుతాయి అలాంటప్పుడు అధికారులు అప్రమత్తంగా ఉండి ఇళ్లలోకి నీళ్లు వెళ్లకుండా మళ్లింపు చర్యలు చేపట్టాలి.

- చిత్తలూరు శ్రీకాంత్, తిరుమల నగర్

పల్లెల్లో పారిశుద్ధ్య జోన్లు

- పంచాయతీల్లో స్వచ్ఛతను పెంపొందించేందుకు ప్రణాళిక
- గృహాలు, విస్తీర్ణం, కార్మికుల సంఖ్యను బట్టి జోన్ల సంఖ్య
- చిన్న పంచాయతీల్లో కనిష్టంగా రెండు, మేజర్ పంచాయతీల్లో గరిష్టంగా నాలుగు జోన్ల చొప్పున ఏర్పాటు

నాగారంలోని గ్రామ పంచాయతీ కార్యాలయం

నాగారం : గ్రామ పంచాయతీల్లో స్వచ్ఛదనం-పచ్చదనం పెంపొందించేందుకు ప్రభుత్వం కొత్త కార్యాచరణ చేపట్టింది. ఇంటింటికీ చెత్త సేకరణ, ఘన, ద్రవ వ్యర్థాల నిర్వహణ, మురుగు కాలువలు, రహదారుల శుభ్రతను మెరుగుపర్చేందుకు కొత్త ప్రణాళికలు అమలు చేస్తోంది. పంచాయతీల్లో పారిశుద్ధ్య సమస్య పెరిగిపోవడం, సరిపడా కార్మికులు లేక పూర్తిస్థాయిలో సమస్యలు పరిష్కారం కావడం లేదని గుర్తించిన ప్రభుత్వం పారిశుద్ధ్య జోన్లను తెరపైకి తెచ్చింది. ప్రతి గ్రామాన్ని నివాస గృహాలు, విస్తీర్ణం, కార్మికుల సంఖ్యను బట్టి పారిశుద్ధ్య జోన్లుగా విభజించారు. చిన్న పంచాయతీలైతే కనిష్టంగా 2 జోన్లు, పెద్ద పంచాయతీలైతే గరిష్టంగా 4 జోన్లను ఏర్పాటు చేశారు. ఈ కొత్త విధానంతో గ్రామాల్లో పారిశుద్ధ్య పరిస్థితులు మరింత మెరుగు పడతాయని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది.

సేంద్రియ ఎరువుల తయారీకి..

ఇళ్ల నుంచి సేకరించిన వ్యర్థాలలో సగటున 300 గ్రాముల తడి, పొడి వ్యర్థాలు ఉత్పత్తి అవు తాయని అంచనా వేస్తున్నారు. డంపింగ్ యార్డుల్లో తడిచెత్తతో సేంద్రియ ఎరువులను తయారు చేసి నర్సరీల్లో మొక్కల పెంపకానికి వినియోగించడంతో పాటు ఇతరులకు విక్రయించనున్నారు. పొడి చెత్తను తుక్కు దుకాణ నిర్వాహకులకు విక్రయించి వచ్చిన డబ్బులను జనరల్ ఫండ్‌కు జమ చేయాలని ఆదేశించారు. ఇందుకోసం ప్రత్యేక రిజిస్టర్‌ను నిర్వహించనున్నారు. ఈ ప్రక్రియను ఎంపీఓ, డీఎల్‌పీఓ, డీపీఓ స్థాయిలో తనిఖీ చేయనున్నారు. ఈ మేరకు పల్లెప్రగతి యాప్‌లో కొత్త ప్రణాళికలను అప్‌డేట్ చేయనున్నారు.

రోజూ వారి నివేదిక యాప్‌లో నమోదు

జిల్లాలో 486 గ్రామ పంచాయతీలు ఉండగా వీటి పరిధిలో 1,272 జోన్లను ఏర్పాటు చేశారు. పంచాయతీల్లో జోన్లను సూచిస్తూ పారిశుద్ధ్య మ్యాప్‌ను ఏర్పాటు చేయాలి. జోన్ల పరిధిలోని నివాస గృహాలు, మురుగు కాలువలు, సీసీ రోడ్ల పొడవు, ఖాళీ స్థలాలను మ్యాప్‌లో ప్రదర్శించాలి. షెడ్యూల్ ప్రకారం ఒక జోన్ పరిధిలో కార్మికులతో పారిశుద్ధ్య సమస్యలను పరిష్కరించి మరుసటిరోజు మరో జోన్ పనులు ప్రారంభించనున్నారు. చక్రీయ పద్ధతి(సైక్లిక్ మెథడ్)లో మళ్లీ అవే జోన్లలో పారిశుద్ధ్య పనులు చేపట్టేలా ప్రణాళికలు రూపొందించారు. రోజూవారీ పారిశుద్ధ్య నివేదిక(డీఎస్ఆర్)ను యాప్‌లో నమోదు చేయనున్నారు.

పనితీరు మెరుగు..

పంచాయతీల్లో పారిశుద్ధ్య పనితీరును మెరుగుపర్చేందుకు ప్రభుత్వం కొత్త ప్రణాళికలు అమలు చేస్తోంది. దీనిలో భాగంగా గ్రామాల్లో పారిశుద్ధ్య జోన్లను ఏర్పాటు చేయాలని ఆదేశాలు జారీ చేసింది. గృహాలు, విస్తీర్ణం బట్టి కార్యదర్శులు ప్రతి పంచాయతీలో జోన్లను ఏర్పాటు చేశారు.

- కె. యాదగిరి, జిల్లా పంచాయతీ అధికారి, సూర్యాపేట

జిల్లాలో ఇలా..	
గ్రామ పంచాయతీలు	486
ఏర్పాటు చేసిన జోన్ల సంఖ్య	1,272

పాలేరు వాగులో నీటిని వృథా చేస్తే సహించేదిలేదు

- ఇరిగేషన్ ఈఈ సత్యనారాయణ

అనంతగిరి: పాలేరు వాగులో నీటిని వృథా చేస్తే సహించేది లేదని ఇరిగేషన్ ఈ ఈ సత్యనారాయణ అన్నారు. సోమవారం అనంతగిరి మండల పరిధిలోని కొత్తగూడెం శివారులో పాలేరువాగు, చెక్‌డ్యాంతో పాటు ఫ్లడ్ గేట్లను పరిశీలించి మాట్లాడారు. పాలేరు వాగుపై నిర్మించిన చెక్‌డ్యాం ఫ్లడ్ గేట్లను ధ్వంసం చేసిన వారిపై చర్యలు తప్పవన్నారు. వీరిపై నేలకొండపల్లి, అనంతగిరి పోలీస్ స్టేషన్లలో కేసులు పెట్టినట్లు తెలిపారు. ఆయన వెంట ఇరిగేషన్ డీఈ రాంప్రసాద్, ఏఈ శ్రీనివాస్, భూక్యా రవినాయక్, బాబురావు, తేజావత్ వెంకటేశ్వర్లు, భూక్యా సురేష్ ఉన్నారు.

చెక్ డ్యాంను పరిశీలిస్తున్న ఈఈ సత్యనారాయణ

తీవ్ర సంక్షోభంలో ప్రభుత్వ పాఠశాలలు

కోదాడలో మాట్లాడుతున్న మాజీ ఎమ్మెల్సీ నర్సిరెడ్డి

- మాజీ ఎమ్మెల్సీ నర్సిరెడ్డి

కోదాడ: రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ పాఠశాలలు తీవ్ర సంక్షోభంలో ఉన్నాయని పౌరసమాజం దీనిపై స్పందించాల్సిన సమయం వచ్చిందని మాజీ ఎమ్మెల్సీ అల్గుబెల్లి నర్సిరెడ్డి అన్నారు. 'విద్య- వైద్యం ప్రభుత్వం బాధ్యత' అనే నినాదంలో తెలంగాణ పౌర స్పందన వేదిక ఆధ్వర్యంలో ఆయన చేపట్టిన రాష్ట్ర వ్యాప్త ప్రచార జాతా సోమవారం కోదాడకు చేరుకుంది. ఈ సందర్భంగా కోదాడ రంగా థియేటర్ సెంటర్‌లో ఏర్పాటు చేసిన సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడారు. సర్కారు బడులు నిలబడాలంటే ప్రభుత్వం సమూలమైన మార్పులు తీసుకురావాలని ఆయన కోరారు. అంతరాలు లేని చదువు ఉన్నప్పుడే ప్రభుత్వ బడులు మనగలుగుతాయని అన్నారు. ప్రభుత్వ విద్యారంగ పరిరక్షణకు పౌర స్పందన వేదిక కృషి చేస్తోందని చెప్పారు. ఈ కార్యక్రమంలో కేపీ. మంగ, ధనమూర్తి, బుర్రా పుల్లారెడ్డి, బుర్రా సుధారాణి, వెంకటరమణ. పి. శ్రీనివాస్, నాగేశ్వరరావు, పాండురంగాచారి, ఆంజనేయులు, వెంకటేశ్వరరెడ్డి, బుచ్చయ్య, మోతిలాల్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

క్లుప్తంగా

జాన్‌పహాడ్ దర్గా వద్ద అగ్నిప్రమాదం

దర్గా వద్ద దుకాణాల సముదాయాలకు అంటుకున్న మంటలు

పాలకవీడు: మండల పరిధిలోని జాన్‌పహాడ్ దర్గా వద్ద సోమవారం తెల్లవారుజామున అగ్నిప్రమాదం చోటుచేసుకుంది. స్థానికులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. ప్రమాదవశాత్తు దుకాణాలకు మంటలు అంటుకున్నాయి. స్థానికులు గమనించి మంటలు ఆర్పివేశారు. విద్యుత్ షార్ట్ సర్క్యూట్ కారణంగానే అగ్ని ప్రమాదం జరిగి ఉండవచ్చని పేర్కొన్నారు. నాలుగు దుకాణాల్లో సుమారు రూ.5లక్షల విలువగల సామగ్రి మంటల్లో కాలిపోయినట్లు బాధితులు తెలిపారు.

డివైడర్ ఢీకొని వ్యక్తి మృతి

నార్కట్‌పల్లి: డివైడర్‌ను బైక్ ఢీకొని వ్యక్తి మృతి చెందిన సంఘటన ఆదివారం రాత్రి నార్కట్‌పల్లి మండల పరిధిలోని కామినేని ఆస్పత్రి సమీపంలో చోటుచేసుకుంది. పోలీసులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. మండలంలోని మాండ్ర గ్రామానికి చెందిన ఎరుపుల ఉపేందర్ (31) అంబులెన్స్ వాహనం నడుపుకుంటూ జీవనం సాగిస్తున్నాడు. రోజు వారీగా కామినేని ఆస్పత్రి వద్ద వాహనం నిలిపి, బైక్‌పై వస్తున్నాడు. ఈ క్రమంలో డివైడర్‌ను ఢీకొని అక్కడికక్కడే మృతి చెందాడు. పోలీసులు అక్కడకు చేరుకుని మృతదేహాన్ని పోస్టుమార్టం నిమిత్తం నల్లగొండ ప్రభుత్వ ఆస్పత్రికి తరలించారు. ఈమేరకు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు ఎస్‌ఐ క్రాంతికుమార్ తెలిపారు.

కోనేరులో మునిగి బాలిక మృతి

యాదగిరిగుట్ట రూరల్: యాదగిరిగుట్ట శ్రీ లక్ష్మీ నరసింహస్వామి దర్శనానికి విచ్చేసిన భక్తుల్లో, నీటి గుండంలో మునిగి బాలిక మృతి చెందిన సంఘటన ఆదివారం చోటుచేసుకుంది. హైదరాబాద్‌కు చెందిన ఆవీర్ (7) అనే బాలిక తన కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి, యాదగిరిగుట్టకు ఆదివారం వచ్చింది. ఈ క్రమంలో గుండంలో స్నానం చేస్తున్న క్రమంలో ప్రమాదవశాత్తు నీటిలో మునిగిపోయింది. వెంటనే బాలికను, యాదగిరిగుట్టలోని ఓ ప్రైవేటు ఆస్పత్రికి, ఆ తర్వాత భువనగిరి ఏరియా ఆస్పత్రికి తరలించారు. పరీక్షించిన వైద్యులు నీళ్లు మింగడంతో బాలిక మృతి చెందిందని నిర్ధారించారు.

మోసాలకు పాల్పడుతున్న యువతి అరెస్టు!

- ఐఏఎస్ అంటూ డబ్బున్న యువకులకు వలపు వల
- బ్లాక్‌మెయిల్ చేసి రూ.లక్షల్లో వసూలు

మిర్యాలగూడ అర్బన్: తాను డాక్టర్, ఐఏఎస్ అధికారిని అంటూ డబ్బున్న యువకులను గుర్తించి మోసాలకు పాల్పడుతున్న యువతిని మిర్యాలగూడ పోలీసులు అరెస్ట్ చేసినట్లు తెలిసింది. మిర్యాలగూడ మండలం లావుడి తండాకు చెందిన ఓ యువతి కొంత కాలంగా డబ్బున్న యువకులను బ్లాక్‌మెయిల్ చేసి లక్షల రూపాయలు వసూలు చేసినట్లు సమాచారం. ఆమెపై మలక్‌పేట, చైతన్యపురి, ఉప్పల్, నల్లగొండ టూటౌన్, మిర్యాలగూడ వన్‌టౌన్, నార్కట్‌పల్లి పోలీస్‌స్టేషన్‌లో పలు కేసులు నమోదయ్యాయి. గత మూడు రోజుల క్రితం యువతి మర్డర్ అంటూ హైదరాబాద్‌లోని ఓ డీఎస్పీకి, మిర్యాలగూడ సబ్‌డివిజన్ పరిధిలో ఓ సీఐకి ఫోన్‌చేసి స్విచ్ ఆఫ్ చేసినట్లు తెలిసింది. గత సంవత్సరం ఓ వైద్యుడిని బెదిరించి అతడి నుంచి రూ.5లక్షలు వసూలు చేసి ఉడాయించినట్లు సమాచారం. ఇటీవల ఓ యువకుడిని డబ్బులు డిమాండ్ చేయడంతోపాటు డబ్బులు ఇవ్వకుంటే చంపుతానని బెదిరించడంతో సదరు యువకుడు పోలీసులను ఆశ్రయించాడు. ఈమేరకు కేసు నమోదు చేసుకుని దర్యాప్తు చేపట్టిన పోలీసులు సదరు యువతి బాగోతం వెలుగుచూడటంతో నివ్వెరపోయారు. యువతిని అరెస్టు చేసిన పోలీసులు గుట్టుచప్పుడు కాకుండా రిమాండ్ చేసినట్లు తెలిసింది.

చిట్టితల్లికి పెద్దకష్టం

- క్యాన్సర్‌తో పోరాడుతున్న 14 నెలల చిన్నారి
- చికిత్స చేయించే ఆర్థికస్థోమత లేక తల్లడిల్లుతున్న తల్లిదండ్రులు
- ఆదుకోవాలని వేడుకోలు

కన్నీటి గాథ

చికిత్స పొందుతున్న షేక్ ఐరా

భూదాన్‌పోచంపల్లి: 14 నెలల చిన్నారికి పెద్ద కష్టమొచ్చింది. జువైనల్ మైలో మోనోసైటిక్ లుకేమియా అనే క్యాన్సర్‌తో బాధపడుతోంది. తల్లిదండ్రులు కన్నబిడ్డను కాపాడుకోవడానికి ఆర్థిక స్థోమత లేక తల్లడిల్లుతున్నారు. దాతల ఆపన్నహస్తం కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. భూదాన్‌పోచంపల్లి మండలం వంకమామిడి గ్రామానికి చెందిన షేక్ జమాల్‌కు మొదటి సంతానంగా షేక్ ఐరా జన్మించింది. ఆరు నెలల క్రితం చిన్నారికి తీవ్ర జ్వరం వచ్చింది. ఆస్పత్రుల్లో చూపించినా తగ్గలేదు. ఈ క్రమంలో కడుపు ఉబ్బి పాలు తాగడానికి ఇబ్బంది పడింది. ఓ ప్రైవేట్ ఆస్పత్రిలో చూపిస్తే గ్యాస్ ట్రబు ల్ అని మందులు ఇచ్చి పంపించారు. కానీ చిన్నారి ఆరోగ్యంలో ఎలాంటి మార్పు లేకపోవడంతో బీబీనగర్ ఎయిమ్స్ వైద్యుల సలహా మేరకు నీలోఫర్ ఆస్పత్రిలో చేర్పించారు. అక్కడే నెలరోజుల పాటు ఆస్పత్రిలో ఉన్నారు. రక్తంలో హిమోగ్లోబిన్ లేదని ఎముక మజ్జ టెస్టులు చేయగా రిపోర్టు నార్మల్‌గా వచ్చింది. దీంతో డాక్టర్లు మందులు రాసి పంపించారు.

ఉన్నట్లుండి తీవ్ర అస్వస్థత

ఐరాకు ఉన్నట్టుండి మూత్రవిసర్జన ఆగిపోయి, కడుపు ఉబ్బి తీవ్ర అస్వస్థతకు గురైంది. తల్లిదండ్రులు నెల రోజుల క్రితం బీబీనగర్ ఎయిమ్స్‌లోని ఐసీయూలో చేర్పించారు. పరీక్షలు చేయగా చిన్నారికి జువైనల్ మైలో మోనోసైటిక్ ల్యుకేమియా అనే క్యాన్సర్ వచ్చిందని డాక్టర్లు నిర్ధారించారు. కాలేయం, ప్లీహానికి కూడా వాపు వచ్చిందని, చిన్నారి పరిస్థితి విషమంగా ఉందని డాక్టర్లు చెప్పారు. కీమోథెరపి చేయాలని, అవసరమైతే ఎముక మజ్జ మార్పిడి చేయాల్సి ఉంటుందని పేర్కొన్నారు. ఇందుకు రూ.లక్షల్లో ఖర్చు అవుతుందని తెలిపారు. కూలీనాలీ చేసుకొని జీవనం సాగించే జమాల్ కుటుంబం తన బిడ్డను మెరుగైన చికిత్స చేయించుకోవడానికి ఆర్థిక స్థోమతలేక ఇబ్బంది పడుతున్నాడు. గత ఆరు నెలలుగా బిడ్డను కాపాడుకోవడానికి ఆస్పత్రుల చుట్టూ తిరిగి ఇప్పటికే రూ.2 లక్షల వరకు ఖర్చు చేశాడు. ప్రస్తుతం ఐరా బీబీనగర్‌లోని ఎయిమ్స్‌లోని పీడియాట్రిక్ ఇంటెన్సివ్ కేర్ యూనిట్‌లో అత్యవసర చికిత్స పొందుతోంది. చిన్నారికి రెండు మూడు రోజుల కొకసారి రక్తం, ప్లేట్‌లెట్‌లు ఎక్కించాల్సి వస్తుందని మందులు, టెస్టులకు వేలల్లో ఖర్చు అవుతుందని ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నాడు. ఆపన్నహస్తం అందించి ఆదుకోవాలని, సాయం చేసే దాతలు 76750 88204 నంబర్‌కు ఫోన్‌పే చేయాలని కోరుతున్నారు.

రైతుల సమస్యలు పట్టించుకునే వారే కరువయ్యారు

- మాజీ మంత్రి గుంటకండ్ల జగదీష్‌రెడ్డి

ఐకేపీ కేంద్రంలో మొలకెత్తిన ధాన్యాన్ని పరిశీలిస్తున్న మాజీ మంత్రి జగదీష్‌రెడ్డి, బీఆర్‌ఎస్ నాయకులు

ఆత్మకూర్ (ఎస్)(సూర్యాపేట): రాష్ట్రంలో రైతుల సమస్యలు పట్టించుకునే వారే కరువయ్యారని, ముఖ్యమంత్రి, మంత్రులు ఎవరి దోపిడీ వాళ్లదే అన్నట్లు వ్యవహరిస్తున్నారని మాజీ మంత్రి, సూర్యాపేట ఎమ్మెల్యే గుంటకండ్ల జగదీశ్ రెడ్డి ఆరోపించారు. సోమవారం సూర్యాపేట జిల్లా ఆత్మకూర్(ఎస్) మండల పరిధిలోని ఏపూరు గ్రామంలో ఐకేపీ కేంద్రాన్ని ఆయన పరిశీలించారు. ఈసందర్భంగా మాట్లాడుతూ.. ఐకేపీ కేంద్రాల్లో రైతులు ధాన్యం తీసుకువచ్చి 60 రోజులు దాటుతున్నా కాంటాలు కాకపోవడం దారుణమన్నారు. రుతుపవనాలు వచ్చి దుక్కులు దున్నాల్సిన రైతులు ప్రతిరోజు ధాన్యం కుప్పల వద్ద కాపలా కాయాల్సి వస్తోందన్నారు. కాంటా అయిన తర్వాత కూడా మిల్లుల్లో నిర్వాహకులు రైతులతో బేరమాడుతున్నారని, చివరికి రైతులు దళారుల కాళ్లు పట్టుకునే దుస్థితి దాపురించిందని, ఇదంతా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ ఘనత అని దుయ్యబట్టారు. ఐకేపీ కేంద్రాల్లో ప్రతిగింజనూ ప్రభుత్వం ఎలాంటి కొర్రీలు లేకుండా కొనుగోలు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. మోదీ నాయకత్వంలో చంద్రబాబు ఆడించినట్లు రేవంత్ ఆడుతున్నాడని, నదుల నీళ్ల దోపిడీకి గురవుతున్నా నోరు మెదపడం లేదని ఆరోపించారు. బనకచర్లతో గోదారి దోపిడీకి మరో కుట్ర జరుగుతోందని, మన జలాలను కాపాడుకునేందుకు రేవంత్ మొద్దునిద్ర వీడాలన్నారు. రాష్ట్రానికి జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని చూస్తూ ఊరుకోలేమని కేసీఆర్ నాయకత్వంలో మరో ఉద్యమం తప్పదన్నారు. ఆయన వెంట బీఆర్‌ఎస్ జిల్లా అధ్యక్షుడు బడుగుల లింగయ్య యాదవ్ ఉన్నారు.

పక్షం రోజుల్లోనే దంపతుల మృతి

- ఆర్థిక సమస్యలతో భార్యాభర్తల మధ్య వివాదాలు
- ఈనెల 13న ఆత్మహత్య చేసుకున్న భార్య
- మనస్థాపంతో చేనేత రంగుల్లో కలిపే రసాయనం తాగి భర్త బలవన్మరణం
- అనాథలైన ఇద్దరు చిన్నారులు

భాస్కర్ (ఫైల్)

చౌటుప్పల్ రూరల్: పక్షం రోజుల్లోనే ఇద్దరు దంపతులు ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డారు. దీంతో ఇద్దరు చిన్నారులు అనాథలుగా మిగిలారు. ఈ సంఘటన సోమవారం చౌటుప్పల్ మండలం కొయ్యలగూడెం గ్రామంలో చోటుచేసుకుంది. గ్రామస్తులు, పోలీసులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. కొయ్యలగూడెం గ్రామానికి చెందిన గోశిక భాస్కర్(42)కు ఇదే గ్రామానికి చెందిన పాలాది నవ్యతో 13 సంవత్సరాల క్రితం వివాహం జరిగింది. వీరికి కుమారుడు సుభాష్(8), మహాలక్ష్మి(6) ఉన్నారు. భాస్కర్ ఇంటి వద్దే చేనేత కార్మికుడిగా పని చేస్తుండగా నవ్య భర్తకు చేదోడువాదోడుగా ఉండేది. కరోనా తర్వాత చేనేత పని కుంటుపడడంతో కుటుంబంలో ఆర్థిక సమస్యలు తలెత్తాయి. దీంతో భార్యాభర్తల మధ్య తరుచుగా గొడవ జరుగుతూ ఉండేది. ఈ క్రమంలో ఈనెల 13న నవ్య చేనేత రంగుల్లో వాడే రసాయనం తాగి ఆత్మహత్యకు పాల్పడింది. ఈ ఘటనపై నవ్య సోదరుడు పాలాది రాఘవేంద్ర తన సోదరి మృతిపై అనుమానాలు ఉన్నాయని పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశాడు. దీనికి తోడు భార్య చనిపోవడానికి భర్తే కారణమని భార్య మేనమామ మిగతా బంధువులు పదేపదే అనడంతో భాస్కర్ మనోవేదనకు గురయ్యాడు. మరోవైపు భార్య సోదరుడు ఇచ్చిన ఫిర్యాదు మేరకు పోలీసులు విచారించి భాస్కర్‌పై కేసు నమోదు చేశారు. ఈక్రమంలో భాస్కర్ ఆదివారం అర్ధరాత్రి చేనేత రంగుల్లో కలిపే రసాయనాన్ని తాగి నిద్రపోయాడు. సోమవారం ఉదయమై భాస్కర్ నిద్ర లేవకపోవడంతో తల్లి నిద్ర లేపగా అప్పటికే భాస్కర్ మృతి చెంది ఉన్నాడు. భాస్కర్‌ను వేధింపులకు గురి చేసినట్లు ఆరోపణలున్న పాలాది రాఘవేంద్ర, శ్రీనాథ్, సతీష్, సత్యనారాయణ, భాగమ్మలపై కేసు నమోదు చేసినట్లు సీఐ మన్మథకుమార్ తెలిపారు.

ఆలనాపాలన చూసే వారు కరువు

అల్లారు ముద్దుగా పెరగాల్సిన బాల్యంలో విధి వారి పట్ల తీరని లోటును మిగిల్చింది. తల్లి మరణించి పక్షం రోజులు గడవక ముందే తండ్రి ఆత్మహత్య చేసుకోవడంతో ఇద్దరు చిన్నారులు సుభాష్, మహాలక్ష్మి అనాథలయ్యారు. వారి తాత, నానమ్మ వృద్ధాప్యంలో ఉన్నారు. దీంతో చిన్నారుల ఆలనాపాలన చూసే వారు కరువయ్యారు. బంధువులు రోదిస్తుంటే చిన్నారులు వారి ముఖాలు చూస్తూ ఉండిపోయారు. చిన్నారులను చూసి అక్కడికి వచ్చిన గ్రామస్తులు, బంధువులు కన్నీరుమున్నీరయ్యారు.

నకిలీ ఇక్కత్ డిజైన్లను అరికట్టాలి

కేంద్ర మంత్రి జితన్‌రామ్ మాన్‌జీని సన్మానిస్తున్న టై అండ్‌డై అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు లవకుమార్

భూదాన్‌పోచంపల్లి: పోచంపల్లి ఇక్కత్ నకిలీ డిజైన్లను అరికట్టాలని కోరుతూ సోమవారం టై అండ్‌డై అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు భారత లవకుమార్ హైదరాబాద్‌లో కేంద్ర సూక్ష్మ, చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి జితన్‌రామ్ మాన్‌జీని కలిసి విన్నవించారు. హైదరాబాద్‌లోని కేంద్ర సూక్ష్మ, చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమల శాఖ కార్యాలయంలో నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో పోచంపల్లి నుంచి భారత లవకుమార్ పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా పోచంపల్లి చేనేత పరిశ్రమ అభివృద్ధికి తీసుకోవాల్సిన చర్యలు, చేనేత వ్యాపారులకు వ్యాపార స్థాపనకు ఆర్థిక సహకారం అందించాలని కేంద్రమంత్రిని కోరగా ఆయన సానుకూలంగా స్పందించినట్లు తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా కేంద్రమంత్రికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ ఆయనను సన్మానించారు.

సాగులో విత్తన ఎంపికకు ప్రాధాన్యమివ్వాలి

- కంపాసాగర్ వరి పరిశోధన కేంద్రం శాస్త్రవేత్త లింగయ్య

మాట్లాడుతున్న శాస్త్రవేత్త లింగయ్య

నిడమనూరు : సాగర్ ఆయకట్టులో పండే వరికి ఎంతో డిమాండ్ ఉందని, దానికి అనుగుణంగా మేలైన వరి విత్తనాలను ఎంపిక చేసుకోవాలని వరి పరిశోధన కేంద్రం శాస్త్రవేత్త లింగయ్య సూచించారు. సోమవారం నిడమనూరు మండలంలోని శాఖాపురంలో రైతు ముంగిట్లో శాస్త్రవేత్తలు కార్యక్రమం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ.. సాగులో సన్నాహకంగా వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలతో కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తున్నట్లు చెప్పారు. ఆచార్య జయశంకర్ వ్యవసాయ విశ్వ విద్యాలయం అనుబంధ వరి పరిశోధన క్షేత్రం పలు కొత్త రకాల వంగడాలను, నిరంతరం స్థానిక వాతావరణ పరిస్థితులకు తగ్గట్టుగా యాజమాన్య పద్ధతులపై పరిశోధనలు చేస్తుందని తెలిపారు. రైతులకు అందుబాటులో మేలైన వరి విత్తనాలు విక్రయానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్లు చెప్పారు. కంపాసాగర్ పరిశోధన కేంద్రం అభివృద్ధి చేసిన సన్నరకాలు కేపీఎస్ -6251, కేపీఎస్ -2874 వంటి రకాలతోపాటు, కేఎన్‌ఎం-1639, ఆర్ ఎన్‌ఆర్-1508, జేజేలు-27356 సన్నరకాలతో పాటు దొడ్డు ధాన్యం కేఎన్‌ఎం-118. జేజే ఎల్-24423 రకాల విత్తనాలు అందుబాటులో ఉన్నాయన్నారు. ఆయకట్టులో నిరంతరం వరి సాగుతో భూముల్లో సారం కోల్పోయి, చౌడు బారుతున్నాయని దీని నిరోధానికి పచ్చిరొట్ట, జీలుగ దుక్కిలో వేసి, నాటే ముందు కలియదున్నాలని శాస్త్రవేత్త లింగయ్య సూచించారు. శాస్త్రవేత్త వి శ్రీధర్ మాట్లాడుతూ వరి సాగులో యాజమాన్య పద్ధతులు వివరించి, నాటు ఆలస్యమయ్యే పరిస్థితులు కనిపిస్తే పెసర్లు సాగు చేసుకోవాలని సూచించారు. కార్యక్రమంలో మండల వ్యవసాయాధికారి మునికృష్ణయ్య, వ్యవసాయ విస్తరణ అధికారి విజయచంద్ర, పశు వైద్యాధికారి సుధాకర్ నాయక్, రైతులు మాజీ సర్పంచ్ ఇరుగుల వెంకట్ రెడ్డి, బొజ్జ లాజర్ సీహెచ్ సూర్యానారాయణ, బారెడ్డి ప్రతాప్ రెడ్డి, రాముడు, వెంకటయ్య పాల్గొన్నారు.

రోడ్డు ప్రమాదంలో మహిళ దుర్మరణం

చౌటుప్పల్ : పట్టణ కేంద్రంలోని తంగడపల్లి క్రాస్‌రోడ్డు వద్ద 65వ నంబర్ జాతీయ రహదారిపై జరిగిన రోడ్డు ప్రమాదంలో మహిళ దుర్మరణం చెందింది. ఈ ఘటన ఆదివారం రాత్రి చోటుచేసుకుంది. పోలీసులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. నారాయణపురం మండలం శేరిగూడెం గ్రామానికి చెందిన కడతాల సత్తయ్య, అతని భార్య పార్వతమ్మ(55) కలిసి వలిగొండ మండలం సంగెం గ్రామంలో నిర్వహించిన బొడ్రాయి పండుగ నిమిత్తం తమ బంధువుల ఇంటికి వెళ్లారు. పండుగ ముగిసిన తర్వాత ఆదివారం రాత్రి బైక్‌పై స్వగ్రామానికి తిరుగు ప్రయాణమయ్యారు. ఈక్రమంలో చౌటుప్పల్ పట్టణ కేంద్రంలో జాతీయ రహదారిపై తంగడపల్లి చౌరస్తా వద్ద నారాయణపురం వైపునకు రోడ్డు దాటుతుండగా హైదరాబాద్ నుంచి విజయవాడ వైపు వెళ్తున్న లారీ అతివేగంగా వచ్చి బైక్‌ను ఢీకొట్టింది. దీంతో దంపతులిద్దరూ తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. చికిత్స నిమిత్తం స్థానిక ప్రభుత్వాస్పత్రికి తీసుకెళ్లారు. అక్కడ ప్రాథమిక చికిత్స అనంతరం మెరుగైన చికిత్స కోసం హైదరాబాద్‌కు తీసుకెళ్తుండగా మార్గమధ్యంలో పార్వతమ్మ మృతిచెందింది. మృతురాలి భర్త సత్తయ్య సోమవారం ఇచ్చిన ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసుకొని దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు సీఐ మన్మథకుమార్ తెలిపారు.

చికిత్స పొందుతున్న వ్యక్తి మృతి

బొమ్మలరామారం: చికిత్స పొందుతున్న వ్యక్తి మృతి చెందిన సంఘటన బొమ్మలరామారం మండలంలో ఆదివారం రాత్రి చోటు చేసుకుంది. పోలీసులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. పిల్లిగుండ్లతండాకు చెందిన దీరావత్ భాస్కర్ (35) అతడి భార్య లావణ్యతో కలసి గ్రామాల్లో ఆటోలో తిరుగుతూ ఉల్లిగడ్డ, ఎండు మిర్చి, అల్లం వెల్లుల్లి అమ్ముకుంటూ జీవనం సాగించేవారు. ఈ క్రమంలో వ్యాపారం సరిగా నడవక ఆర్థిక ఇబ్బందులు తలెత్తడంతో భాస్కర్ మానసిక వేదనకు గురయ్యాడు. ఆటోలో వ్యాపారం నిమిత్తం ఆదివారం సిరిసిల్ల ప్రాంతానికి వెళ్లిన భాస్కర్ స్వగ్రామమైన పిల్లిగుండ్లతండాకు తిరిగి వచ్చాడు. మధ్యాహ్నం ఓ వ్యవసాయ బావి వద్ద గడ్డిమందు తాగి కుటుంబ సభ్యులకు ఫోన్ ద్వారా సమాచారం అందించాడు. సంఘటన స్థలానికి చేరుకున్న కుటుంబ సభ్యులు అపస్మారక స్థితిలో ఉన్న భాస్కర్‌ను గమనించి భువనగిరి జిల్లా ఆస్పత్రికి తరలించారు. మెరుగైన చికిత్స కోసం సికింద్రాబాద్ గాంధీ ఆస్పత్రికి తరలించగా చికిత్స పొందుతూ ఆదివారం రాత్రి మృతి చెందాడు. మృతుడి భార్య లావణ్య ఫిర్యాదు మేరకు సోమవారం కేసు నమోదు చేసుకొని దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు ఏఎస్సై నాగభూషణంచారి తెలిపారు.

పీఏసీఎస్ చైర్మన్‌ను పదవి నుంచి తొలగించాలి

- కీతవారిగూడెంలోని సంఘం కార్యాలయం ఎదుట రైతుల ధర్నా

కార్యాలయం ఎదుట ధర్నా చేస్తున్న రైతులు

గరిడేపల్లి: మండల పరిధిలోని రాయినిగూడెం పీఏసీఎస్ చైర్మన్ జుట్టుకొండ సత్యనారాయణ అవినీతి అక్రమాలకు పాల్పడుతున్నారని ఆరోపిస్తూ సోమవారం సంఘం పరిధిలోని రైతులు అఖిలపక్షం ఆధ్వర్యంలో కీతవారిగూడెంలోని సంఘం కార్యాలయం ఎదుట ధర్నా నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా పలువురు మాట్లాడుతూ.. ఉమ్మడి నల్లగొండ జిల్లాలో అభివృద్ధిలో రాయినిగూడెం సంఘం రెండో స్థానంలో ఉందని, అలాంటి సంఘాన్ని చైర్మన్ తీసుకుంటున్న ఏకపక్ష నిర్ణయాలతో నేడు నష్టాల పాలైందని విమర్శించారు. రాయినిగూడెం సొసైటీ ఉప విభాగమైన వెలిదండ సొసైటీలో ప్రహరీ నిర్మాణం చేపట్టి రూ. 6.65లక్షలు డ్రా చేశారని, కేవలం రూ.70వేలతో ప్రహరీ నిర్మించి చేతులు దులుపుకున్నారన్నారు. అవినీతి అక్రమాలకు పాల్పడుతున్న చైర్మన్‌ను వెంటనే పదవి నుంచి తొలగించాలని డిమాండ్ చేశారు. సంఘం సీఈఓ కనకయ్య మాట్లాడుతూ.. ఫిబ్రవరిలో అఖిలపక్షం ఆధ్వర్యంలో కలెక్టర్‌కు వినతిపత్రం సమర్పించారని చైర్మన్‌పై విచారణ పూర్తి చేసి ఉన్నతాధికారులకు నివేదిక అందించారన్నారు. ధర్నాలో సీపీఐ(ఎంఎల్) న్యూడెమోక్రసీ డివిజన్ కార్యదర్శి పోటు లక్ష్మయ్య, వివిధ పార్టీల నాయకులు, పెండెం వీరస్వామి, మేకల కనకారావు, బాలకృష్ణ, రాపోలు నవీన్, కామళ్ల నవీన్, గడ్డం అనిల్, మాశెట్టి అంజయ్య, బాదే నరసయ్య, గుంటి వెంకటేశ్వర్లు, గండు మల్లయ్య, కామల్ల ఆంథోని, ప్రసాద్, అంజయ్య, రవి, సోమయ్య, శ్రీను, భిక్షం, రాంబాబు, వెంకటేశ్వర్లు పాల్గొన్నారు.

ఆర్డీఓ కార్యాలయం ఎదుట ధర్నా

హుజూర్‌నగర్ : గరిడేపల్లి మండలం రాయినిగూడెం సొసైటీ ఉపవిభాగమైన వెలిదండలో పీఏసీఎస్ ప్రహరీ నిర్మాణం పేరుతో రూ 6.62 లక్షలు నిధులు దుర్వినియోగం చేశారని సోమవారం పట్టణంలోని ఆర్డీఓ కార్యాలయం ఎదుట అఖిలపక్ష ఆధ్వర్యంలో రైతులు ధర్నా చేశారు. అనంతరం కార్యాలయ అధికారికి వినతి పత్రం అందజేశారు. వారిలో సోమయ్య, అంజయ్య, శంబయ్య, గోపి, లక్ష్మయ్య, నారాయణ రైతులు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

విద్యలో సమూల మార్పులు రావాలి

- మాజీ ఎమ్మెల్సీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి

ప్రచార జాతాలో మాట్లాడుతున్న మాజీ ఎమ్మెల్సీ నర్సిరెడ్డి

నకిరేకల్: విద్యలో మార్పులు రావాలని, ధనవంతుల పిల్లలు, పేదల పిల్లలు ఒకే బడిలో చదువుకోవాలన్నాదే తమ వేదిక లక్ష్యమని తెలంగాణ పౌర స్పందన వేదిక రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు, మాజీ ఎమ్మెల్సీ అలుగుబెల్లి నర్సిరెడ్డి అన్నారు. ప్రభుత్వ బడులు నిలబడాలి.. చదువుల్లో అంతరాలు పోవాలనే నినాదంతో తెలంగాణ పౌర స్పందన వేదిక ఆధ్వర్యంలో చేపట్టిన ప్రచార జాతా సోమవారం నకిరేకల్‌కు చేరుకుంది. ఈ జాతకు స్థానిక టీఎస్‌యూటీఎఫ్ ఆధ్వర్యంలో స్వాగతం పలికారు. ఈసందర్భంగా మాజీ ఎమ్మెల్సీ మాట్లాడుతూ.. ప్రభుత్వ పాఠశాల విద్య తీవ్ర సంక్షోభంలో ఉందని, సమూల మార్పులతో తగిన చర్యలు తీసుకుంటేనే ప్రభుత్వ బడులు నిలబడతాయని, లేకుంటే నాలుగైదు ఏళ్లలో మెజార్టీ బడులు విద్యార్థులు చేరక మూత పడిపోయే ప్రమాదం ఉందన్నారు. అందుకే ప్రజార జాత చేపట్టి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువెళ్లే ప్రయత్నం చేస్తున్నామని తెలిపారు. కార్యక్రమంలో టీఎస్‌యూటీఎఫ్ ప్రతినిధులు తాటిపాముల నర్సింహమూర్తి, ఆర్.రాకేష్‌కుమార్, పి.జయసాగర్, కే.శ్రీనివాస్, రవికుమార్, ఆర్.వెంకన్న, ప్రజా సంఘాల నాయకులు ఎర్పుల తాజేశ్వర్, అంజిరెడ్డి, ప్రకాష్‌రావు, వంటెపాక వెంకటేశ్వర్లు, వంటెపాక కృష్ణ, నాగమణి, ఇందిర, రవీందర్ తదతరులు పాల్గొన్నారు.

సాయినాథుడి ఆలయం ముస్తాబు

- నేటి నుంచి మూడు రోజుల పాటు ఆలయ వార్షికోత్సవాలు

వార్షికోత్సవ వేడుకలకు ముస్తాబైన సాయినాథుడి ఆలయం

చింతపల్లి: చింతపల్లిలోని శ్రీ షిరిడీ సాయిబాబా ఆలయం వార్షికోత్సవాలకు ముస్తాబవుతోంది. మంగళవారం ఉదయం మంగళ వాయిద్య సుంఘోషణ, గణపతి ప్రార్థన, గోపూజ నిర్వహించి ఉత్సవాలకు అంకురారోహణ చేయనున్నారు. బుధవారం గావ్యాంత పూజ, వాస్తు పూజ, వాస్తు హోమం జరిపించనున్నారు. గురువారం ఉత్సవాలను ముక్కామల పీఠాధిపతి శ్రీధర స్వామి, చండీ ఉపాసకులు బ్రహ్మశ్రీ కొడకండ్ల రామశరణ్ శర్మ, శైవాగమ ప్రతిష్ఠాచార్య శానకొండ శివ కిరణ్ శర్మ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించడం జరుగుతుందని తెలిపారు. ఉత్సవాల్లో భక్తులు అధిక సంఖ్యలో పాల్గొనాలని కోరారు.

ఉరేసుకుని యువకుడు ఆత్మహత్య

కట్టంగూర్ : ఉరేసుకుని యువకుడు ఆత్మహత్య చేసుకున్న సంఘటన కట్టంగూర్ మండలంలోని ముత్యాలమ్మగూడెం గ్రామంలో సోమవారం సాయంత్రం చోటు చేసుకుంది. పోలీసులు తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. ముత్యాలమ్మగూడెం గ్రామానికి చెందిన శివనాగరాజు (22) ఇటీవల బీటెక్ పూర్తయింది. సోమవారం సాయంత్రం ఇంటి పై రూంలో ఫ్యాన్‌కు ఉరేసుకున్నాడు. కుటుంబ సభ్యులు ఎంత పిలిచినా రాకపోయే సరికి పైకి వెళ్లి చూడగా అప్పటికే మృతి చెంది ఉన్నాడు. పోలీసులకు సమాచారం అందించడంతో వారు అక్కడకు చేరుకుని మృతదేహాన్ని పరిశీలించారు. ఈమేరకు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు ఎస్‌ఐ రవీందర్ తెలిపారు. ఆత్మహత్యకు గల కారణాలు పూర్తిగా తెలియరాలేదని పేర్కొన్నారు.

అక్రమంగా తరలిస్తున్న పశువుల పట్టివేత

చిట్యాల : పట్టణంలోని జాతీయ రహదారి మీదుగా లారీలో అక్రమంగా తరలిస్తున్న పశువులను సోమవారం చిట్యాల పోలీసులు పట్టుకున్నారు. చిట్యాల ఎస్‌ఐ ఎన్.ధర్మా తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. మునుగోడు మండలం ఇప్పర్తి గ్రామానికి చెందిన సంపంగి ప్రవీణ్, సంపంగి రాజు, చిట్యాల మండలం నేరడ గ్రామానికి చెందిన పల్లపు నవీన్, శ్రీకాకుళం జిల్లా నైరా గ్రామానికి చెందిన చల్లా బాలాజీ, అముదాలవలస గ్రామానికి చెందిన పాడిగ అప్పారావులు శ్రీకాకుళం జిల్లా గోటివాడ గ్రామానికి చెందిన యేర్నేని బాబు సూచనలతో శ్రీకాకుళం జిల్లా నుంచి హైదరాబాద్‌కు లారీలో 41 పశువులను తరలిస్తున్నారు. చిట్యాల పట్టణంలోని రైల్వేస్టేషన్‌కు వెళ్లే దారిలో పోలీసులు నిర్వహించిన తనిఖీల్లో పట్టుకున్నారు. లారీని సీజ్ చేసి నిందితులపై కేసు నమోదు చేసినట్లు ఎస్‌ఐ తెలిపారు.

పంట వ్యర్థాలు.. భూమికి సారం

- కలియ దున్నితే బహుళ ప్రయోజనం

పాడిపంట

త్రిపురారం : పొలాల్లో వరి కోతలు పూర్తయిన తరువాత రైతులు పంట వ్యర్థాలకు రైతులు నిప్పు పెట్టి కాల్చివేస్తున్నారు. దీంతో వాతావరణంలో కాలుష్యం తీవ్ర స్థాయిలో పెరిగే అవకాశం ఉంటుందని వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలు చెబుతున్నారు. వానాకాలం, వేసవి కాలంలో వరి కొయ్యలను పొలాల్లోనే కాల్చుతుండడంతో పల్లెల్లో సైతం వాతావరణం కాలుష్యంగా మారుతోంది. పంటలకు సంబంధించిన వ్యర్థాలకు నిప్పు పెట్టడంతో నేలలో ఉండే పంటలకు మేలు చేసే కీటకాలు, సూక్ష్మజీవులు నశిస్తాయి. రైతులు పంట అవశేషాలను భూమిలో కలియ దున్ని పంటలు సాగు చేస్తే భూసారం పెరిగి పెట్టుబడుల ఖర్చులు తగ్గడంతో పాటు పంటల దిగుబడి పెరిగి రైతులు ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చెందొచ్చు.

వ్యర్థాలు భూమిలో కలియ దున్నడం వల్ల కలిగే లాభాలు

సాధారణంగా పంటల కోతల అనంతరం వ్యర్థాలు పొలాల్లో మిగులుతాయి. వరి కోతల తరువాత గడ్డి, వరి కొయ్యలు, ఇతర పంటల్లో అడుగున ఉండే మొక్కల భాగాలు పొలంలోనే ఉంటాయి. వాటిని కాల్చకుండా భూమిలో కలియదున్నడం వల్ల అవి మట్టిలో కలిసిపోయి సేంద్రియ ఎరువుగా మారి భూసారం మరింత పెరుగుతుంది. నత్రజని, భాస్వరం, సూక్ష్మ పోషకాలు వృద్ధి చెందుతాయి. దీంతో రసాయనిక ఎరువుల వాడకం తగ్గించుకోవచ్చు. సేంద్రియ కర్బన శాతం పెరుగుతుంది. రైతులు పొలాల్లో పంటల వ్యర్థాలతో పాటుగా ఇతర వ్యర్థాలు కాల్చడం వల్ల వాతావరణంలోకి కార్బన్ డై ఆక్సైడ్, మిథేన్, కార్బన్ మోనాక్సైడ్, విష వాయువులు విడుదలవుతాయి. వ్యర్థాలను భూమిల్లో కలియ దున్నడం వల్ల భూమికి మేలు చేసే కీటకాలు, సూక్ష్మ జీవులను కాపాడుకోవచ్చు. వాన పాములు వృద్ధి చెంది భూమికి మేలు చేస్తాయి.

భూమి సారవంతంగా ఉండే విధంగా చూసుకోవాలి

పంటల సాగులో దిగుబడులు పెరగాలంటే ప్రతి రైతు నేలను కాపాడుకోవాలి. వ్యర్థాలను కాల్చడం వల్ల భూమికి మేలు చేసే సూక్ష్మ జీవులు నశిస్తాయి. దీంతో పెట్టుబడి ఖర్చులు పెరుగుతాయి. చీడపీడల ఉధృతి సైతం పెరుగుతుంది. నేల పరిరక్షణతో పాటు వాతావరణాన్ని కాపాడుకోవడం ప్రతి ఒక్కరి బాధ్యత. శాస్త్రవేత్తల సలహాలు, సూచనలు పాటించడం ఉత్తమం.

– శ్రీనివాస రావు, ప్రోగ్రాం కోఆర్డినేటర్, కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం, కంపాసాగర్

గడ్డి, కొయ్యలకు ఇలా చేయాలి

- పొలాన్ని రోటవేటర్‌తో కలియ దున్నాలి. అప్పుడే వరి కొయ్యలు చిన్నచిన్న ముక్కలుగా మారుతాయి.
- దుక్కికి నీళ్లు పెట్టి ఎకరాకు 100 గ్రాముల సింగిల్ సూపర్ పాస్ఫేట్ వేసి 15 నుంచి 20 రోజులు పొలాన్ని నానబెట్టాలి.
- కొయ్యలు పూర్తిగా కుళ్లిపోయి సేంద్రియ ఎరువుగా మారే విధంగా సమయమివ్వాలి.